

संगौलाजीको लेख

लेखक प्रकाश पौड्याल

खगेन्द्र संगौला द्वारा लिखिएको "दलित, मिडिया भुसुने राजा" लेख पढेपछि केहि सुभावाव लेखन मन लाग्यो । उंहाको लेखमा भाषा साहित्य राम्रो भएपनि अनूसन्धानको भने कमी देखीन्छ । साहित्य बाहेक अन्य समसामयीक विषय, विकाश, विज्ञान, अर्थ संबन्धी लेखहरुमा लेखकले लेखन पूर्व अनूसन्धान गर्नु पर्दछ, यस्ता लेखमा लेखकको आफनो विचार र अनूसन्धानको प्रतिफल दुबै झल्कीनु पर्दछ, जस्ले गर्दा जनमानसमा सहि सूचना प्रवाह हुन सकोस् । विद्वान हरुको भनाई अनुसार लेखकले एक हरफ लेखन त्यस विषय सम्बन्धी एक शय हरफ अध्यन गर्नु पर्दछ । त्यस्तै एउटा पुस्तक लेखन, संबन्धीत एक शय पुस्तको अध्ययन हुनु पर्दछ ।

तर वंहा भाषा र शब्द प्रभावमा मात्र ध्यान दिनु हुन्छ । उदाहरणको लागी यस लेखको अमेरिकी सहयोग प्रति व्यक्त धारणा देखेर ज्यादै दुख लाग्यो । वंहाको अमेरिकी सहयोग व्यापारीक स्वार्थमा मात्र सिमीत हुने आशय गलत हो । नेपालीको भावनामा यस प्रकारको लेखले अमेरिकी सरकार र जनता प्रति नराम्रो प्रभाव पर्दछ । विश्वको अन्य देशको तुलनामा

अमेरिकी सरकार र जनताले गर्ने सहयोग तुलना समेत गर्न गाह्रो पर्दछ । गत एक आर्थीक वर्ष २००५ ०६ मा मात्रै अमेरिकी जनताले तेह्र अरब असी करोड डलर, करीव आठ खरब ४५० अरब नेपालीरुपैया बराबर को सहयोग गरे । जसमध्ये, सबैभन्दा बडी सहयोग गर्ने विल गेट पर्दछन् । त्यस वर्ष उनले एक खरबरुपैया विभिन्न देशमा चन्दा दिए, जसमध्ये आधा रकम उनको ब्यक्तीगत खाताको थियो भने बांकी उनकै पारीवारीक कोश मार्फत भएको थियो । त्यसैगरी हेनरी फर्डका तर्फबाट तीन अरबरुपैया, साम वाल्टन बाट ब्यक्तीगतरुपमा नौ अरबरुपैया र संथागतरुपमा आठ अरबरुपैया चंदा स्वरुप विभिन्न देशमा गएका थिए । नेताहरु तर्फ न्यू योर्कका मेयर माईकल ब्लूमबर्गले मात्रै आठ अरबरुपैया बराबरको चंदा दिएका थिए । टेलिभिजनकी कार्यक्रम संचालीका ओपरा विनर्फीले अर्फीकी राष्ट्रमा गरीबी कम गर्ने उधेश्यले ब्यक्तीगतरुपमा तीन अरब पच्चीस करोडरुपैया चंदा दिएकी थिईन् ।

विश्वका अन्य धनी देशहरुले हामी नेपालीहरुलाई आर्थीक सहयोग गर्दछन् । तर

अमेरीकाले जस्तो सिधै ग्रीन कार्डनै दिने,
 लुकिछीपी काम गर्नेलाई नदेखेभै गर्ने, अत्याधीक
 मात्रामा बिध्यार्थी भीजा दिने भने कसैले गरेका
 छैनन् । हामी नेपालीलाई अमेरीका, बेलायत,
 क्यानडाले जस्तो मान र प्रतीष्ठाका साथ काम
 गर्ने अवसर अन्य कुनै देशले दिने गरेका छैनन् ।
 अतः यस्ता देशले गर्ने पबित्र सहयोगमा संका
 ब्यक्त गर्नु दरीद्रता हो । नेपालको वार्षिक
 बजेटको हजारौ गुणा सहयोग गर्नेले यस्तो सानो
 देशवाट आत्मसन्तुस्ती बाहेक अरु केहि
 ब्यवसायीक आशा राखेका हुन्छन् जस्तो लाग्दैन ।
 कार्टर ब्यापारी होलान तर उनको एनजीओ
 ब्यापारी संथा होइन । महाभारतमा धर्मराजले
 युधिस्तीरलाई सफलता केमा सफल छ भन्ने
 प्रश्नमा युधिस्तीरको उत्तर थियो "दान" ।
 दुखखले कमाएको पैसा अरुलाई दान चन्दा दिनु
 भनेको एउटा मानवीय कार्य हो जस्मा संका गर्नु
 राम्रो काम होईन । संगौलाजी, जिवनमा कहील्यै
 कसैलाई एकरुपैया दान दिनु भएको छ ?